รูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก

บทคัดย่อ ของ ณัฐชพงศทัต หงส์สุวพัชว

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มีนาคม 2557 ณัฐชพงศทัต หงส์สุวพัชร. (2557). รูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียน ขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.ประเสริฐ ประวัติรุ่งเรือง และอาจารย์ ดร.พีระพงษ์ สิทธิอมร.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามหลัก พุทธธรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 โดยดำเนินการ 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและศึกษานครปฐม เขต 2 พัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในโรงเรียนขนาดเล็กในปัจจุบัน ขั้นตอนที่ 2 เป็นการยกร่างรูปแบบ การพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก และขั้นตอนที่ 3 เป็นการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียน ขนาดเล็ก ทั้งหมด 203 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 43 คน และครูผู้สอน จำนวน 160 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาตามขั้นตอนที่ 1 ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาและ ด้านการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรม จำนวน 12 คน เป็นผู้ให้สัมภาษณ์เพื่อการประเมินรูปแบบ การพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก จำคราะเหี้ขอมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป ด้วยการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. โรงเรียนขนาดเล็กมีการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านเมตตา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านอุเบกขา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- 2. วิธีการที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า วิธีการ ประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นวิธีปฏิบัติที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ด้านการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองเป็น วิธีการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
- 3. กระบวนการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 มีดังนี้
- 3.1 เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนา คือ หลักพุทธธรรม ได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตา และ อุเบกขา

- 3.2 วิธีการพัฒนา ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมมนา การแสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง และการฝึกอบรม
- 3.3 กระบวนการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย การกำหนดความจำเป็นในการพัฒนา การวางแผนพัฒนาบุคลากร การนำแผนพัฒนาบุคลากรไปปฏิบัติ และการประเมินผลการพัฒนา บุคลากร
- 4. จากการประเมินรูปแบบการพัฒนาบุคลากรตามหลักพุทธธรรมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 12 คน มีความเหมาะสมและเป็นไปได้ โดยความเห็นมีความสอดคล้องกัน ทุกประการ

THE PERSONNEL DEVELOPMENT MODEL THROUGH BUDDHA MORAL CODE FOR SMALL-SIZED SCHOOLS

AN ABSTRACT BY NUTCHAPONGSATUT HONGSUVAPUT

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Doctor of Philosophy in Educational Administration Program
at North Bangkok University
March 2014

Nutchapongsatut Hongsuvaput. (2014). The Personnel Development Model through Buddha Moral Code for Small-Sized Schools. Bangkok: Graduate School, North Bangkok University. Advisor: Dr.Prasert Prawatrungruang and Dr.Peerapong Sithiamorn.

This research aimed to develop and evaluate a personnel development model through Buddha moral code for small-sized schools in Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2. The research was conducted in 3 phases: The first phase was to determine the research conceptual framework and to study the present circumstance of small-sized schools in personnel development through Buddha moral code in small-sized schools; The second phase was to formulate a personnel development model through Buddha moral code for small-sized schools; and the third phase was to evaluate the above mentioned model in terms of propriety and feasibility. Population and samples used for conducting the research were classified into each phase of research conduction. Personnel in small-sized schools in total 203 persons: 43 school administrators and 160 teachers were respondents in the first phase, whereas 12 experts in educational administration and personnel development through Buddha moral code were interviewees for evaluating the personnel development model through Buddha moral code for small-sized schools. Research instruments were a questionnaire related to the present circumstance of personnel development through Buddha moral code in small-sized schools and a semistructured interview for evaluating the personnel development model. Data were analysed by computer program with frequency, percentage, mean, and Standard Deviation.

The research results were as follows:

- 1. Presently, the small-sized schools practiced a personnel development through Buddha moral code as a whole was at a high level. Considering each aspect found a loving-kindness aspect had the highest mean, whereas an equanimity aspect had the lowest mean.
- 2. The methods used in personnel development model through Buddha moral code for small-sized schools found a workshop had the highest mean, whereas a self-learning had the lowest mean.

- 3. The process of personnel development model through Buddha moral code for small-sized schools in Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2 composed of
- 3.1 Content was Buddha Dhamma: loving-kindness, compassion, sympathetic joy, and equanimity.
- 3.2 Methods used in personnel development comprised workshop, seminar, self-learning, and training.
- 3.3 Development process comprised determining need assessment, personnel development plan formulation, implementation plan, and personnel development assessment.
- 4. From an evaluation of the developed model found that all 12 experts had consensus opinions on propriety and possibility of using the personnel development model through Buddha Moral Code for the small-sized schools under the Nakhon Pathom Primary Educational Service Area Office 2.